

Spis treści

Kilka słów wstępu	9
-----------------------------	---

CZĘŚĆ I

Rozważania

ROZDZIAŁ 1

Czas tłumaczy – przez wieki i poprzez epoki	19
---	----

1.1. Zawód tłumacz	19
------------------------------	----

1.2. Tłumacze-teoretycy	21
-----------------------------------	----

1.3. Spory srebrnego wieku	27
--------------------------------------	----

1.3.1. Początki naukowej myśli przekładoznawczej	27
--	----

1.3.2. Z praktyki translatorskiej przełomu wieków – Iwan Bunin i Izabella Griniewska	33
---	----

ROZDZIAŁ 2

Spór o przekład – kształtowanie się badań naukowych w ZSRR (lata dwudzieste–pięćdziesiąte)	43
---	----

2.1. Od „Wsiemirnoj Literatury” do lingwistycznej teorii tłumaczenia	43
--	----

2.2. Tłumaczenie twórcze i kontekst polityczny przekładu filologicznego	51
---	----

2.3. Lingwistyczna teoria przekładu i spory z literaturoznawcami	58
--	----

ROZDZIAŁ 3

Lata sześćdziesiąte – między teorią a krytyką tłumaczenia	69
---	----

3.1. Transformacja obrazu i stylistyka porównawcza	69
--	----

3.2. Jednostka przekładu – adekwatność i poziomy ekwiwalencji	74
---	----

ROZDZIAŁ 4

Stabilizacja i kontynuacja badań	81
4.1. Przekład jako proces mentalny	83
4.2. Zapotrzebowanie na pragmatykę	86
4.3. „Literaturoznawcze” kontynuacje	90

ROZDZIAŁ 5

Zmiana pokoleń (po roku 1990)	95
5.1. W stronę „lingwokulturoznawstwa”	99
5.2. Meandry interpretacji	105
5.3. Interdyscyplinarny antropocentryzm	112
5.3.1. Psychologizm i aspekty socjologiczne	113
5.3.2. Filozofia antropocentrycznej refleksji	116
5.3.3. Antropocentryczna natura i teoria synergetyczna	119
5.3.4. Tłumacz jako autor – aktualizacja przekładu i wolność tłumacza	121
5.4. Pragmatyczne aspekty tłumaczenia – tekstologia i komunikatywność	124
5.5. Zmiany w praktyce translatorskiej	128
Bardzo krótkie zakończenie	133

CZĘŚĆ II

Mała antologia współczesnych
rosyjskich prac przekładoznawczych

Tytułem wytłumaczenia	141
Anatolij Kriukow	
Przekład jako interpretacja (na materiale tłumaczeń z języków wschodnich)	143
Wilen Komissarow	
Intuicyjność tłumaczenia i obiektywizm przekładoznawstwa	159
Tamara Dridze	
Tłumaczenie jako działanie na tekście: podstawy i sfera przedmiotowa semiosocjopsychologicznej teorii komunikacji	169
Natalia Galejewa	
Przekład w kulturze: uściślenie statusu i pojęć	183

Natalia Niestierowa	
Sensum de sensu: sens jako obiekt przekładu	199
Ludmiła Kuszniņa	
Przekład jako system synergetyczny	213
Bibliografia	223
1. Analizowane dwuteksty	223
2. Bibliografia przedmiotowa	224
2.1. Materiały w języku rosyjskim	224
2.2. Materiały w innych językach	241
Indeks osób	245